ԹՎ. ՏԱՐԻ ԹՎԻՆ 6018 — ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 31 / 13 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1905 — ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ — 16 ՐԱՄԱԶԱՆ 1323 — ԹՎ. ՏԱՐԻ ԹՎԻՆ 6018

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ԳԱԼԷՍ, Գալաթիա, Քամանցո փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

Օ.Ր.Ա.Թ.Ե.Ր.Թ.

ԱՋԳԱՅԻՆ: ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան 140 գրշ.
» » » » վեցամսեայ 70 »
» » » » եռամսեայ 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան 50 ֆր.
» » » վեցամսեայ 30 »
Դրամի փոխարէն փոստի փայլ կ'ընդունուի, 145
դրուշի փայլը 100 դրուշի համարով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Յանձնումէն համար պէտք է գէնքի ստորագրեալ խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ 05

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ԾՆՈՒՆԴՆԵՐՈՒ ՆՈՒԱԶՈՒՄԸ Ի ՖՐԱՆՍԱ

Ֆրանսայի մէջ, 1904 տարւոյ սկզբանը, 818,229 Ֆրանսայիներ ծնած են: Վիճակագրութիւնը դոյութիւն ունենալէն ի վեր այսքան նուազում չէր տեսնուած: Ծնունդներու թիւը տարէ տարի կը նուազի կոնոնաւորապէս: Եթէ վիճակագրութիւններէ այնքի տարիներ ունենանք, կը տեսնենք որ 1903ի մէջ ա՛լ ուսելի եղած է ծնունդներու թիւը: բազդատմամբ 1904ի. այսպէս է նաեւ ուսելի տարիներուն համար, ինչպէս 1902 ու 1901: Իւրաքանչիւր տարուան մէջ, յոլովդրաբար, Ֆրանսա գալ ու գալ կ'ընդարձակի. ի վերջոյ՝ այդ նուազումները խոշոր թիւ մը կը դառնան: Ֆրանսայի բրնաւորական պատերազմէն յետոյ՝ մինչեւ հիշատակ՝ ամէն տարի 960,000 հոգի կը ծնէին Ֆրանսայի մէջ, իսկ 1904ին 818,000 ինած է, այսինքն 142,000 անձի նուազում:

Ու գէշը այն է որ այս մասին լուսաւորութիւն կը տիրէ. ո եւ է յոյս չկայ որ ընթանիցան ոգին նորէն արթնցնայ Ֆրանսայի մէջ: Հաւանաբար, ծնունդներու նուազումը յոլովդ տարիներուն մէջ ալ պիտի շարունակէ կոնոնաւորապէս:

Մինչ ծնունդներու թիւը կը պակսի, միւս կողմէ մահերը ուսելի են քիչ մը: 761,203 հոգիի կը հասնի մահերու թիւը՝ 1904 տարւան մէջ, 1903ին զլուլով 753,606 հոգի: Տարբերութիւնը մեծ բան մը չէ: 1904ի օգոստոս ամսուն պատահած սարսափելի տարերայ աղէտներ եղան ալ: 1904ի մեռելոց թիւը բազդատելով ապօրինաբար մէջերին հետ, տարբերութիւնը անկան է: Իսկ ծնունդներուն ուսուցութիւնը մահերուն վերայ՝ 1903ին ուսելի քիչ է: 57,027 հոգիի կը հասնի:

Հիմա տարբ երկիրները բազդատենք Ֆրանսայի հետ, ալեքի տարիներ ունենալով 1903ի ծնունդներու եւ մահերու թիւը, քանի որ այդ տարուանէն կոկիրը հրատարակուած չէ:

Անգլիոյ մէջ, 1903ին, 1,183,601 հոգի ծնած են, կամ միլիոնէն ուսելի (515,642) բնակչութեան յաւելում մը տարի: Աւստրիա-Հունգարիա 515,442 հոգիի յաւելում եղած է, իսկ Գերմանիա ունեցած է 1,983,078 ծնունդ եւ 1,170,905 մահ, այսինքն 812,173 բնակչի յաւելում: Երկու տարուան մէջ՝ Գերմանիոյ բազմամարդութիւնը կ'ուսելնայ Ալզաս-Լորէնի բնակչութեան չափ:

Այսպէս տարի մէկ միլիոնի մօտ մարդիկ կը ծնին աշխատելու, հաղը մշակելու, նոր աշխատանոցներ շինելու, երկրին հարստութիւնը, զօրութիւնը եւ փառքը ուսելցնելու համար: Անոնցմէ թիւ մը կը տա: Ֆրանսայի բոլոր դրացի երկիրները կը մեծնան ու իրենց բնակիչները կը բազմապատկուին, մինչ Ֆրանսա կոյսն վիճակ մը ունի: ծնունդներու նուազումն վատագոյն լուրեան հանդիսանք մը տուած:

Մինչ Գերմանիա ու Ֆրանսա, այսօրուան հազարին տարածութեան վրայ, 1850ին, հաւասար թիւով բնակչութիւն ունէին, այսինքն 35 միլիոն, իսկ Գերմանիա այսօր 60 միլիոն հոգի կը հանէ Ֆրանսայի 38 կամ 39 միլիոնին դէմ: Ուստի Գերմանիա չառ ունի արագրող, ապառաղ, գիտուն, ուսումնական, զինուոր, եւ անտեսական, մտաւորական ու զինուորական ուժ ունի: Նոյն երեւոյթը կը դիտուի ուրիշ երկիրներու մէջ: Ամէն երկիր կը մեծնայ, բացի Ֆրանսայէն, որ տակաւ երկրորդական կամ երրորդական երկիր մը դառնալու կը ձգտի:

Ֆրանսայի մէջ չեն նշմարեր այդ չարիքը: Բայց օտար երկիրներու մէջ լաւ կը տեսնեն Ֆրանսայի այդ վիճակը: Լոնտոնի Աւեւտրական Սենեակը գրեր վերջերս. «Օտար երկիրներու մէջ, ծնունդներու նուազումը մեծ վտանգը չառ ունի լաւ կը դիտուի քան որչափ Ֆրանսայի մէջ.»

Սակայն, այդ չարիքին առաջքը առնելու համար, հարկ չկայ որ Ֆրանսայի քնակիչները խիստ բազմանին ըլլան: Արդարեւ, ամուսնութեանց նուազման պատճառաւ չէ որ Ֆրանսայի բնակչութիւնը չառ փոքր յաւելում մը կը կրէ: 1904ին, 298,721 ամուսնութիւններ կնքուած են, ալի տարիներէն քիչ մը ասուելի: Այլ պատճառը սա է որ Ֆրանսայի մէջ իւրաքանչիւր ամուսնութենէ երեք զաւակ կը ծնի գրեթէ, կամ ասելի ճիշդ հաշուով 2.7. Անգլիոյ մէջ իւրաքանչիւր ամուսնութենէ մէկ զաւակ ասելի կը ծնի, այսինքն 3.7ն է համամասութիւնը, իսկ Գերմանիոյ մէջ ա՛լ ասելի, այն է 4.4: Եթէ իւրաքանչիւր Ֆրանսայի ընտանիք մէկ զաւակ ասելի ունենայ, դրամի երկիրներուն չափ ծնունդի առատութիւն կ'ունենայ Ֆրանսա:

Անկարելի բան մը չէ, սակայն, այդ արդիւնքը ձեռք ձգել, եթէ երբեք հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին: Ֆրանսական բնակչութեան յաւելման ալիքասաղ Հանրութիւնն մը ամէն ջանք կ'ընէ այդ բանին համար: Իր ծրագիրը չառ ընդարձակ է եւ ասպէս կարելի է ամփոփել. այսօր անարժէք բան մը կը նկատեն աղջկայ մնալնելու գաղթը, հաւատար՝ չնիկներ պահելու գաղթին, երկուքն ալ նկատելով անձնական քմայքի արդիւնք: Գէշ է որ տարբ հակառակ ըլլայ. պէտք է Ֆրանսայիներ մտքերը ազատել սա գաղափարէ թէ երեք զաւակ ունիլի ունենալ ընտանիք մը արժանի է հանրային պաշտպանութեան. ասկէ ասելու կայ. պէտք է իրաւունք տանիլ՝ այդ պաշտպանութիւնը ձեռք բերելու:

ՀԵՌԱԶԱՆԻՆ ԿԻՐԱՌՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Հեռաձայնը կրնայ գործածուիլ բազմաթիւ եւ խիստ հետաքրքրական պարագաներու մէջ: Ֆրանսայի մէջ հեռաձայնի պաշտօնեաները մեծ մասամբ օրիորդներէ կը բաղկանան: Սակայն նկատողութեան արժանի է Ամերիկան, վասն զի հոն այս հրաշալի գիւտին գործածութիւնը ընդհանուր հանգամանք մը ստացած է:

Դեռ քանի մը շաբաթ առաջ, Իլլինոյս նահանգին մէջ, Մաք-Ֆրէա անուն ընկեր մը մահուան դատապարտուած՝ կամեցաւ պիտի հանուիր, երբ գուշակի կառավարիչը, որ ոչնուն մէն հեռաձայնով թէ դատապարտեալին պայմանժամ մը ներուած եր, թոյլ տալ հանդիսի իրեն որ նոր վկաներ ցուցընելով իր անմեղութիւնը հաստատէ:

Այս որոշումը վերջին պահուն ասուած էր: Եթէ հեռաձայնը գոյութիւն չունենար՝ խեղճ մարդուն դատավճիռը գործադրուելով, հիմա կախուած պիտի ըլլար:

Վերջերս Նիւ-Եորքի մէջ, ուրիշ մը սեղանի հրաւիրուած էր բարեկամի մը կողմէ. ընթրիքը ուտուելէն յետոյ տիկինը ազատեց տանտիրոջը որ զինքը հեռաձայնի սենեակը տանի: Այն տանն խնդրեց հեռաձայնի վարչութենէն՝ իր զի՝ աշխատութիւն ընծայել ձեզի:

—Բան մը չեմ խնդրեր ձենէ, դուսեց Սան-լը-Սու լսելուանօք: Միայն սա կ'ուզեմ գիտնալ թէ ինչո՞ւ համար հոս եկած եք:

—Աստուած իմ, շատ բնական պատասխան մը, պատասխանեց երիտասարդ Գ. Բիֆ: Դուք ամէնէն աշքառու էնթիլիզենցիան մէնք է, որով բան մը մտիրութիւն մը կը դրնք ձեզի նեռամամբ:

—Սան-լը-Սու թեթեւակի հոգեց գէշ լուրը: Գ. Բաֆ լսրեց,

—Եւ որովհետեւ ամենօրեայ լրտրեբութեան մը մէջ պիտի գտնուինք ձեզի հետ, լրտրար դատեցիք ա՛վ ըլլաներ, ի՛նչ ընելիքներս, եւ ա՞ր գնան եւանդով պաշտօնավարելու ձեզի յանձնուած:

Ասիկա շատ բարեկիրթ ներկայացում մը եր Ամերիկայի մը կողմէ:

Սան-լը-Սու լսեցաւ գաղտաւարութեամբ պատասխանեց.

—Պարո՛ններ, հաւատացէք որ, բնաւ մտքս չէր անցներ այն հակազութիւնը, որուն ենթակայ կ'ուզէ մեր դրուագիր Գ. Ճիմ Սիլվեր: Փոքրս չէ եւ բնաւ մտահոգութիւն չի պատճառեր ինծի: Սակայն, չը-նարհակալութիւն կը յայտնեմ ցոյց արուած ակնածանքին համար եւ սիրայօժար կ'ներկայանամ ձեզ, ըսելով.

—Ցտեսութիւն:

Բիֆ եւ Բաֆ, գոհ մնացած այդ ընդունելութենէն, որուն չէին ապասեր բնաւ, ուժգնօրէն սեղմեցին էնթիլիզենի ձեռքը ու դուրս ելան: Օթել Բազմարլիթենի մէջ սենեակ մը վարձեցին ամիս ի սպասս:

Սան-լը-Սու կը շարունակէր իր սիկառը ծխելու եւ օրորուն աթոռին վրայ երազելու, երբ հեռաձայնի դարձեալ սկսաւ խօսիլ:

—Նորէ՞ն, ըսաւ Սան-լը-Սու կէս մը ծիծաղկոտ, կէս մը զրդռուած:

—Ալո՛, Ալո՛, Պարո՛ն Սան-լը-Սու:

—Եւ եմ, ալո՛, ի՞նչ կ'ուզեք.

—Ձեր համբերութեան միջոցին թրզթակցութիւններ կը ղրկէ՞ք Նիւ-Եորք-Հերալտի:

—Ժամանակ պատասխան չեմ տար:

—Լսեցէք ամբողջութիւնը ուշած գիներդիդ պիտի վճռէ:

—Սովորական գիներ, ալինչ ուելի:

—Մեկ տարի երկու լիրեն:

—Լա՛ւ, կ'ընդունիմ:

Ու մտովի Սան-լը-Սու.

—Հասարի լաւ ազբիւր մը պիտի ըլլայ:

Սիկառը ասաւ եւ իր աթոռին վրայ ոկսաւ օրօրուիլ:

Երկրորդ անգամ ըլլալով, հեռաձայնը լսելի ըրաւ իր սուր երաժշտութեան ձայնը:

Հակառակ ասուած որոշման, այն է պաղարիւնութիւնը չկորսնցնել, Սան-լը-Սու կը սկսէր անհամբերութիւն դրել:

—Ալո՛, պարո՛ն Սան-լը-Սու:

— Ես եմ:

—Մեր վաճառատան լուսանկարչական գործին կ'ընդունի՞ք:

— Ո՛չ:

Ցաւալ ուրիշ խօսակից մը կը լսէր դէր:

— Պարո՛ն Սան-լը-Սու, սիրելիս գործ մը կայ, ալո՛, ալո՛, հոս կը դրնուի՞ք:

— Այո՛, ի՞նչ կայ:

— Վաղը, կէս օրէն յետոյ, ձեր վրայ հիացողներու կողմէ արուած հարկերութիւն մը ներկայ կը դտնուի՞ք: Նոր հրապարակութիւն մը կ'ընե՞ք Բօլիթիքենի-Հալի մէջ:

— Անարգելոյս, անուսկայ:

— Տեսութիւն, կը սպասեմ ձեզի:

Եւ սրսվհետեւ հեռաձայնի խաղաղութիւնը կը շարունակէր թրթռալ, Սան-լը-Սու ելդգրգռեալ ու զայրացած, բուռնցքի ուժգին հարուած մը իջեցուց:

— Հերիք է, հերիք է, գլուխս գընաց:

Հեռաձայնի դարձիկն եւ անոր տաղանգագրութիւնն երաժշտութենէն աղատած, Սան-լը-Սու ուտուեց իր սիկառը, օրօրուն աթոռին վրայ երկարեց ու ի վերջոյ քունը առաւ:

Ճաշի ատեն արթնցաւ եւ մեծ ախորժակով ճաշեց. լեռայ ատենչորը սքանչելի անյուսած՝ դէպի Բօլիթիքենի-Հալ ուղղուելու հանգամանք, ուր տեղի պիտի ունենար հրապարակախօսութիւնը:

Օթելին դրան առջեւ սկսաւ խնդալ ներկայորը, որ իր նախկին դարձուածէն էր:

Գ. Գալ-ալ-Նէժ հագած էր թաղթէ այն զգեստը, որով Սան-լը-Սու իր բազդը լինած էր: Ներկայորին նպատակը իր ներկը ծախելն էր:

Բայց հակառակ այն փոյլուն բեմամին, զոր ներկայորը կը կրէր իր կանանկին ու կարգերի վրայ, չէր կրնար մեկ բնի իսկ ձեռք անցընել:

Նոյն իսկ հաւատալով որ ներկին համար

բաւական պիտի չարունակուէր, անոնցմէ գաւառի մը փոխարէն ներկի յանձնարարութիւն ըրած էր:

Ներկայորը, գանգի վճարած ըլլալով ներկին գինը, իր կողքին անկուսակ մնացած էր՝ կերպարի մնացորդները ուտելու հարկադրուած:

Սան-լը-Սու մօտեցաւ եւ խանարարար մեզմ ձայնով մրմնջեց.

— Հէգ Գալ-ալ-Նէժ չառ խնդմ վիճակի մը մտանուցաւ: Անհնարաւոր չառաջարկ ունիմ. առաւաւորը չյանձնցաւ: Լաւ ծառայի մը պէտք ունիք:

Ներկայորին արարութիւնը եւ համարձակութիւնը Սան-լը-Սուի կարեկցութիւնը շարժեց:

Սան-լը-Սու առանց խորհելու թէ անկասկած պէտք է մեր ամբողջ տարի մը, եւ թէ մեծ ճամբորդութիւն մը պիտի կատարէր առանց հասարի աղբիւր ունենալու, իր վրայ կ'առնէր նոր ծառայ մը անուցանելու եւ դրամական վարձատրութիւն մը ընելու հոգը:

— Ինձի հետ եկէք:

Գալ-ալ-Նէժ առաւ մը քաշեց, որով իր թաղթէ զգեստը չբեկնեցաւ հանեց:

(Շարունակելի)

ԼՈՒԻ ՊՈՒՍՆԱՐ

ԱՆԿՈՒՏԻՆ

Գ.

—Այդ բանը մի՞թէ կը չանգրդէ՞ դիս, հարցուց Սան-լը Սու, ուսերը ցնցելով:

—Շատ կը չանգրդի,

—Գ. Ճիմ Սիլվեր մեզի պաշտօն յանձնեց ամենուրեք ձեզի հետեւելու:

—Հէ՞, ի՞նչ ըսիք:

—Պաշտօն ունինք սա գելու թէ դրբուրեն գլեուսը պայմանը ճշդրտօրէն պիտի գործադրուի:

—Ա՜հ, այնպէս է, դանդ մը պէտք չէ ունենամ գրպանս:

—Այո՛, ձեր ըսածին պէս: Բաւական կլորիկ դաւմարի մը փոխարէն, բոլոր ծախքերը ատատանուօրէն վճարուելէ դատ, վերադարձին՝ պիտի հաշուդիանք այս ինքնատիպ ճամբորդութեան արդիւնքը:

Գ. Բաֆ անհարար ձայնով մը ընդմիջեց.

—Բայարձակապէս արդիւնաւոր է մեր դիտաւորութիւնը ինչպէս մեզի, նոյնպէս ալ ձեզի համար: Ամէն երեքիս կը մնանայ, բացի Ֆրանսայէն, որ տակաւ երկրորդական կամ երրորդական երկիր մը դառնալու կը ձգտի:

Ֆրանսայի մէջ չեն նշմարեր այդ չարիքը: Բայց օտար երկիրներու մէջ լաւ կը տեսնեն Ֆրանսայի այդ վիճակը: Լոնտոնի Աւեւտրական Սենեակը գրեր վերջերս. «Օտար երկիրներու մէջ, ծնունդներու նուազումը մեծ վտանգը չառ ունի լաւ կը դիտուի քան որչափ Ֆրանսայի մէջ.»

Սակայն, այդ չարիքին առաջքը առնելու համար, հարկ չկայ որ Ֆրանսայի քնակիչները խիստ բազմանին ըլլան: Արդարեւ, ամուսնութեանց նուազման պատճառաւ չէ որ Ֆրանսայի բնակչութիւնը չառ փոքր յաւելում մը կը կրէ: 1904ին, 298,721 ամուսնութիւններ կնքուած են, ալի տարիներէն քիչ մը ասուելի: Այլ պատճառը սա է որ Ֆրանսայի մէջ իւրաքանչիւր ամուսնութենէ երեք զաւակ կը ծնի գրեթէ, կամ ասելի ճիշդ հաշուով 2.7. Անգլիոյ մէջ իւրաքանչիւր ամուսնութենէ մէկ զաւակ ասելի կը ծնի, այսինքն 3.7ն է համամասութիւնը, իսկ Գերմանիոյ մէջ ա՛լ ասելի, այն է 4.4: Եթէ իւրաքանչիւր Ֆրանսայի ընտանիք մէկ զաւակ ասելի ունենայ, դրամի երկիրներուն չափ ծնունդի առատութիւն կ'ունենայ Ֆրանսա:

Անկարելի բան մը չէ, սակայն, այդ արդիւնքը ձեռք ձգել, եթէ երբեք հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուին: Ֆրանսական բնակչութեան յաւելման ալիքասաղ Հանրութիւնն մը ամէն ջանք կ'ընէ այդ բանին համար: Իր ծրագիրը չառ ընդարձակ է եւ ասպէս կարելի է ամփոփել. այսօր անարժէք բան մը կը նկատեն աղջկայ մնալնելու գաղթը, հաւատար՝ չնիկներ պահելու գաղթին, երկուքն ալ նկատելով անձնական քմայքի արդիւնք: Գէշ է որ տարբ հակառակ ըլլայ. պէտք է Ֆրանսայիներ մտքերը ազատել սա գաղափարէ թէ երեք զաւակ ունիլի ունենալ ընտանիք մը արժանի է հանրային պաշտպանութեան. ասկէ ասելու կայ. պէտք է իրաւունք տանիլ՝ այդ պաշտպանութիւնը ձեռք բերելու:

ՖԵՆԵԼՈՆ ՈՒ ԻՐ ՈՃԸ

ՖՆՆԱԿԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ «ՏԵԼԵՄԱԿԻ ՄԱՍԻՆ»

LES AVENTURES DE TELÉMAQUE

ԳԻՐՔ Է.

92. Tous les pilotes «connaissaient» que l'île de Calypso était եւն.—Հիմա անուանը կը նկատուի connaître բայը գործածելի՝ փոխանակ savoir (գիտնալ):

93. J'éprouve, s'écriait il «parlant» à Mentor, ce que vous me disiez. — Հիմա կ'ըսուի en parlant.

ԳԻՐՔ Ը.

94. Qui allait «dans» l'Epire. — Հիմա կ'ըսուի qui allait «en» Epire, ըստ որում Եպիրոս երկրի համ գուսաբ անուն է: Սակայն Ֆենելոն քիչ մը վերջ կ'ըսէ. Avant que d'aller «en» Epire.

95. Ces Phéniciens avaient vu Télémaque «au» voyage d'Egypte. Հիմա կ'ըսուի... dans le voyage d'Egypte. — Ժէ. դարուն մէջ à նախադրութեան այս դործածումը չառ յանախադէպ էր. Mais ma force est «au» Dieu dont l'intérêt me guide (Racine). — Այժմ իսկ կ'ըսուի. Au temps où (Այն ժամանակ՝ որ...).

96. Ils «n'avaient garde de» le reconnaître au milieu des flots. — «Չէին կրնար զայն ճանչնալ, հեսի էին զայն ճանչնալէ, ի վիճակի չէին զայն ճանչնալու՝ ալիքներուն մէջտեղ»: Հ. Հիւբշմ. զայն ասելով թարգմանել n'avaient garde de, որ արդարեւ փափուկ պարագայ մը կը ներկայացնէ, բաւ կը համարի ըսել. «Ոչ ծանեան զնա ի նուիս ալեաց» (էջ 213): Պասիւլ կը դրէր. Hérodote n'avait garde de մաքէն (լեռ անցքեր) parler des Juifs dans l'histoire qu'il nous a laissé. — Իսկ Մոլիէռ կ'ըսէր. «Il «n'a garde» d'aller avouer cela (մաքէն չանցնիր երթալ խոստովանիլ այս բանը):

97. Il s'écria d'une voix forte, en élevant «sa» tête au-dessus de l'eau. Հիմա կ'ըսուի en elevant «la» tête, վասն զի անուշն իմաստն որոշապէս կ'իմացուի թէ ա՛ր է ասացիչը: Բայց Ֆենելոն, այս պարագային մէջ իսկ, կ'անտրի ասացեալն ամենայն գործածելէ՝ փոխանակ որոշիչ յօդի:

98. A peine y furent-ils «rentrés. — Որովհետեւ Մենտոր ու Տելեմաք ասացեալն անգամ կը մտնէին փիւնիկեան այդ նաւուն մէջ, հարկ եր ըսել entrés, ալ թէ rentrés.

99. «Alors» Télémaque lui répondit... «Alors» ce Phénicien... եւն.: Alors մակբայը ձանչանակի դիտնուած է բերդալորդ երկու բառերու սկիզբը:

100. Mettre les voiles.—Ասելի ասվորական է հիմա ըսել. Mettre les voiles au vent կամ mettre à la voile (առատաբար պրեզիզ):

101. Pour faire mourir Joazar, «dont» Astarbé était si passionnée.— Ժէ. դարուն մէջ հաւատարպէս կ'ըսուէր passionné de ու passionné pour.

102. Il n'ose pourtant ouvrir la porte pour «s'éclaircir. — Pour s'informer, pour s'instruire (իմանալու, իրազեկ ելլալու համար): Je puis le lire tout entier pour «m'en éclaircir» (Pascal). — Բայց հիմա ցանցառ է այս բայն այդ իմաստով գործածուիլը:

103. Il tomba «dans une» défaillance.—Հիմա կ'ըսուի յուլա Il tomba en défaillance (նուաղեցաւ, թուլցաւ, մարելիք, լանկարծական ախտաբերութիւն մը եկաւ անոր վրայ): Այս առասպելին մէջ tomber կը նշանակէ «նեղակայ ելլալ» (թալուկիլ), ա՛յ թէ «գետնին իյնալ», ինչպէս կը հասկնայ Հ. Հիւբշմ. «(Նուաղեալ) անկաւ յերկիր» (էջ 220):

104. A arracher «ses» cheveux. — Հիմա կ'ըսուի a s'arracher les cheveux, ինչպէս նաեւ je me suis coupé les ongles, Tu t'es blessé le bras, Il s'est blessé à la jambe, չըսուիր J'ai coupé «mes» ongles, Tu as blessé «ton» bras, Il a cassé «sa» jambe, ուրիշ բան է թէ հարերէն բացատրութիւնները ճշդիւ կը համապատասխանեն վերջիններուն:

Ա. Ն. ԹՈՓՉԱՃԵԱՆ

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

Մ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐԸ

Ընտրութիւններ. — Քաղաքապետութիւններ. — Պ. Ռուզվելթ:

Բարիզ, 8 նոյեմ.— Նիւ-Եորքէն հասնելիք կը հեռագրեն Մարքնի.— «Այլի օր աւարտեցաւ քաղաքապետութեան ընտրութեանց պայքարը: Մէկ քանի չորթներէ ի վեր զանազան ընտրելիներ քաղաքին փողոցներուն մէջ կը պտտին, իւրաքանչիւր թաղի մէջ հանր տրամանելով. չառ անգամ ալ թարգմաններու մէջ, որոնք մասնաւորապէս վարձուած են. երբեմն ալ, թեւ հագուելով, նկեզներու մէջ, որոնց երեսը իրենց դասակից է: Ինքնայարմ կառքերը ոտքերնին կը հետեւէին: Այդ ինքնայարմ Նիւ Եորքի լրագիրները, որոնց մէնքն ալ, առանց բացառութեան, այս կամ այն ընտրելին կուսակից են, ամէն օր ընդարձակ օգնութիւնը կը հրատարակեն ընտրական պայքարին վրայ: Մ. Նահանգաց մէջ, Ֆրանսայի մէջ եղածին պէս, ընտրելիները զիրար կ'ամբաստանեն իրենց ծանուած, եւ լրագիրներն ալ բառ առնելով հրատարակութիւններ կ'ընեն: Հանրապետական Ֆրանսայի մէջ եղածին պէս, Մ. Նահանգաց մէջ ծանուցումներ չեն փակցներ, ապայն խոշոր գրաշրջիներ իմաց կուտան քաղաքապետական ընտրութեանց կատարումը նաեւ թէ պարկեշտ անձ մը ընտրել ուզողը պիտի գ է այս ինչ մարդուն քանի տալ. եւ ալ թէ այն ինչին որ ծանուած է Քաղաքապետի պաշտօնին համար գլխաւորապէս երեք ընտրելիներ կան՝ Պ. Պ. Մաք Ռիլլէն, Հարսդրդ քաղաքապետը, Հիլքթ՝ հանրապետական կուսակցութենէն եւ Սըվիան՝ հանրապետական: Ընտրելու ատենն ունեցող է Պ. Մաք Ռիլլէն: Ամերիկայի մէջ, որ ամէն բան վրայ գրաւ կը բռնուն, հաղարաւոր տողերու գրաւ բռնուած են երեք ընտրելիներու լոգելու հնարաւորութեանց վրայ: Նիւ-Եորքի ընտրութիւնները, որոնց արդիւնքը ալ ժամանակ պիտի իմացուի, կանանուսուցեամբ կատարուեցան. քանի մը անկարելութիւններ միայն տեղի ունեցան. Եռանդութեան մէջ խարդախութիւն գտնուեցաւ մէկ քանի տեղերը ներկայացուցչաց: Օսթեր-Պիլէն կը հեռագրեն Սրնի թէ Պ. Ռուզվելթ, Ուալենպերկեն մասնաւոր կառաւարմամբ հոն ժամաներ եւ իրեն պարզ քաղաքացի իր քուէն տալէ ետքը, նորէն Ուալենպերկեն վերադարձեր է:

Լոնտոն.— Նիւ-Եորքէն կը հեռագրեն Թայմզի թէ Պ. Մաք Ռիլլէն նորէն քաղաքապետ ընտրուեր է Նիւ-Եորքի:

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ

Ֆրանսացի եպիսկոպոսներուն ասուցումը.—Պապը.— Տպաւորութիւնը Վատիկանի մէջ.

Բարիզ 8 նոյեմ.—Բարիզի թերթ մը հաղորդեալ հեռագիրը ստացած է Հասմէն. — «Վատիկանի եկեղեցականներէն մէկը, որուն հարցուցի թէ նեղեցիին եւ Պետութեան բաժանումն եղաւ Պապը ի՞նչ պիտի ըսէ եւ թէ ի՞նչ են անոր բարդութիւնները, սա յայտարարութիւնը ըրաւ. — «Պապը իմաստուն եւ գործնական մարդ մըն է: Կը հաւատայ թէ չորիքին ամբողջութեանը մէջ կրնայ քիչ մը բարիք գտնուիլ եւ իրմէ տեսակ դանալ:

Ան օրավհետեւ հեռաձայնի խաղաղութիւնը կը շարունակէր թրթռալ, Սան-լը-Սու ելդգրգռեալ ու զայրացած, բուռնցքի ուժգին հարուած մը իջեցուց:

— Հերիք է, հերիք է, գլուխս գընաց:

Հեռաձայնի դարձիկն եւ անոր տաղանգագրութիւնն երաժշտութենէն աղատած, Սան-լը-Սու ուտուեց իր սիկառը, օրօրուն աթոռին վրայ երկարեց ու ի վերջոյ քունը առաւ:

Ճաշի ատեն արթնցաւ եւ մեծ ախորժակով ճաշեց. լեռայ ատենչորը սքանչելի անյուսած՝ դէպի Բօլիթիքենի-Հալ ուղղուելու հանգամանք, ուր տեղի պիտի ունենար հրապարակախօսութիւնը:

Օթելին դրան առջեւ սկսաւ խնդալ ներկայորը, որ իր նախկին դարձուածէն էր:

Գ. Գալ-ալ-Նէժ հագած էր թաղթէ այն զգեստը, որով Սան-լը-Սու իր բազդը լինած էր: Ներկայորին նպատակը իր ներկը ծախելն էր:

Բայց հակառակ այն փոյլուն բեմամին, զոր ներկայորը կը կրէր իր կանանկին ու կարգերի վրայ, չէր կրնար մեկ բնի իսկ ձեռք անցընել:

Նոյն իսկ հաւատալով որ ներկին համար բաւական պիտի չարունակուէր, անոնցմէ գաւառի մը փոխարէն ներկի յանձնարարութիւն ըրած էր:

Ներկայորը, գանգի վճարած ըլլալով ներկին գինը, իր կողքին անկուսակ մնացած էր՝ կերպարի մնացորդները ուտելու հարկադրուած:

Սան-լը-Սու մօտեցաւ եւ խանարարար մեզմ ձայնով մրմնջեց.

— Հէգ Գալ-ալ-Նէժ չառ խնդմ վիճակի մը մտանուցաւ: Անհնարաւոր չառաջարկ ունիմ. առաւաւորը չյանձնցաւ: Լաւ ծառայի մը պէտք ունիք:

Ներկայորին արարութիւնը եւ համարձակութիւնը Սան-լը-Սուի կարեկցութիւնը շարժեց:

Սան-լը-Սու առանց խորհելու թէ անկասկած պէտք է մեր ամբողջ տարի մը, եւ թէ մեծ ճամբորդութիւն մը պիտի կատարէր առանց հասարի աղբիւր ունենալու, իր վրայ կ'առնէր նոր ծառայ մը անուցանելու եւ դրամական վարձատրութիւն մը ընելու հոգը:

— Ինձի հետ եկէք:

Գալ-ալ-Նէժ առաւ մը քաշեց, որով իր թաղթէ զգեստը չբեկնեցաւ հանեց:

(Շարունակելի)

ծրագրին համար կազմուած յանձնաժողովը, ասաց, պիտի քննէ զայն։

—Էֆս տր Բառի սա մանրամասնութիւնները կը հաղորդէ Մասսաչուսէթի կանանչալիութեան պաշտօնի նշմարանի ատիճանի հանմէջ։ Ամերիկան ատիճանի հանմէջ։ Ամերիկան ատիճանի հանմէջ։ Ամերիկան

չէ, Տ. Արիստակէս եւ Տ. Եղրա վրդ. նոցն ու քահանաները, բեմին առկա դնաց եւ եկեղեցւոյ օրհնաց համաձայն հարցաց նորընծային թէ Հայ Եկեղեցւոյ ուղղափառ վարդապետութեանց ոչ հաւատարիմ Սրբոյն եւ ուղղ հեղինակութիւնները կը ՝ղղէ՞, որուն պատասխանաց նորընծան «այո» ըսելով. ապա հարցաց դառ դառ թէ կը հաւատ՞ առաքելական եկեղեցւոյ վարդապետութեան, որուն պատասխանաց նորընծան «այո» ըսելով. ապա հարցաց դառ դառ թէ կը հաւատ՞ առաքելական եկեղեցւոյ հարուածոց դեմ ուղղուցաս եւ հոն սահմանեալ ազօթքներն ու ընթերցուածները կարդացուելով արտասաց մասնաւոր վարդապետութեան Բ. սահմանը, լսաւ նոյն բանը եկեղեցւոյ հիւսիսային կողմը՝ Գ. սահմանին առնչութեամբ։ Իսկ չորրորդ սահմանը՝ վարդապետական դատաստանը ասաւ բեմին վրայ հանդիսաւորապես, ուրկէ վերջը սկսաւ Ս. Պատարագը։

Ճաշու գերքէն վերջ Ս. Պատրիարքը բեմ ելլելով բացատրեց եկեղեցւոյ նուիրապետութեան բաժանումները եւ ըսաւ թէ քահանայ մը ի՞նչպէս վարդապետ կոչուելու համար կը սահմանուին պարագաները։ Ինչ որ է կարգ քահանայութեան մեծ խորհուրդը, նոյնն է նաեւ արեղայութիւնը, երկուքն ալ օծում պաշտօնայ են Եկեղեցւոյն։ Կը Քրիստոս հաստատեց իր Ծիծղերին, անոր հաջորդական պաշտօնը, այն է ժողովուրդին հոգեւոր մխիթարութիւնը եւ առաջնորդութիւնը առաքելականներուն յանձնեց։ առաքեալներուն յոլովդներուն մէջ բաժանու

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոկտոշաղ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԼԻՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆԿ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆԿ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,235,390 ՖՐԱՆԿ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ խիստ օգտակար պայմաններով ու անմրցելի դիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆԷ Ի ԴԷՊ մահու եւ կենաց՝ շահաբաժնի մասնակցութեամբ եւ հրաշխաւորական ապահովագրութիւններով, ինչպէս նաեւ ազնիւ դրամագլուխի ու մեծ դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։
ԿԱՐԾԵԼՈՒՐԵՍՆ ԱՇԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԼԷ ԱՌԱՋ՝ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՇՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶԷԼ ԱՆՇԸՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՅՍՄԱՆԼԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԻԱՆԱՆ ՊԱՆԳԱԼ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալ Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՅԱՆ եւ Ընկ. Գալատիոյ խան, Թիւ. 5, Գալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՐ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնագան Խան

18 8—50

ԿԱԹԻՆԵՐԸ ՀՇՄԱՐԻՏ
ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ
FER BRAVAIS
ամենէն ազդու դեղն են
քլորոզ ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ՓԻԼՕՌՉԻ-ՏՈՒՆԱՏՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՌՈՒԹԵԱՆ, ՑԱՆԱԿԱՀԱՐՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։
Առանց հոտ, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի ալ-խարին բոլոր բժիշկներուն կողմէ։
Պնդութիւն չի պատճառէր. Ակռաները չի սեւցներ. Քիչ ուտելէն ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ-ԿՈՐՈՎ – ՈՓԾ – ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կուգայ։
Կը գտնուի բոլոր դեղարանները եւ դեղօրէից վաճառատուները։
Լաֆայէթ փողոց Թիւ 130

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆԸ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱԾ

Զգացաւութիւն, կէս գլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆլիւէնցա եւ ամէն ղլային հիւանդութիւն, ապահով բուժում կը գտնեն, տոքթէօր ԳԸՌՕՆԵԻԻ հակաղլացաւական դեղահաներու միջոցաւ։ Գին, տուփ, դրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթօր Գառոնեի եւ ընկ. 75 Գօէթի փողոց, Բարիզ, կ. Պոլիս, Ճ. Մէպիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 22—30

Khedivial Mail Line
(Քէսիվիյէ Մէյլ Լայն)
Շոգենաւային Ընկերք.
Նաւաբեկան ամենէն արագ երթեւեկը Գոլոյոյ եւ Ադենսանդրիոյ միջեւ
Իսմայիլիա չոգենաւը, նաւապետ Կաթէնի, Ալեքսանդրիայէն կեցուցի, 12 Նոյեմ. հետ օրէն չորս ժամ ետքը կը ժամկոտէ։ Իսկ երկրորդաբար, 14 Նոյեմ. 1905 (Ը. Ե.), կէս օրէն ետքը, ժամ 3ին պիտի մեկնի Ալեքսանդրիա, հանդիպելով Մելբուրն, Իզմիր եւ Պիրէան։
Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղին, Գալաթիա, քարտիին վրայ, Մելմենէլի խան, իսկ մասնաճիւղը, Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։ 29—50

C^IE RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
Նաւաբեկան երթեւեկութիւններ
Նոյեմբեր
Գ. 1]14 Իզմիր, Պիրէան, Աղեքսանդրիա, միկօրէն ասալ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բարիզ եւ Սուրիոյ նաւամատոյցներուն մեկնող չոգենաւերուն հետ։
Գլ. 1]14 Իզմիրլու, Սմիռնա, Սամսուն, Օրսաս, Բարտզանա, Տրապիզոն, Բիզէ, Պաթում. միկօրէն ասալ ժամը 10ին։
Դ. 2]15 Սեվաստոպոլ ժամը 10ին։
Ե. 3]16 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Երիմ-Կավկա, Երիմ-Աղով, Օտեսա-Բէրլան, Օտեսա-Նիքոլայէվ գիծերու չոգենաւերուն հետ։
Եշ. 3]16 Պուրգաս, Վարնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 4]17 Տարսոնէ, Մերսին, Իզմիր, Բէյրութ, Յոպպէ, Բէյրութ, Պէյրութ, Եռաֆ, Բաս-Սախ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 5]18 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
48—50

ՇՈՉԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՈՓԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ՊԱՓԷ ԵՒ ԸՆԿ.
ՄԱՍԱՒՈՒԱՆ ՑՈՒՑԱՆԱԿՆԵՐ
Նոյեմ. 14ին Անգղոլի, Մարսիլիայէն։
» 20ին Իմիրբոնի, Անատ. եղերքէն։
ՄՈՆՈՒՄՈՒՆԵՐ
Նոյեմ. 15ին Անգղոլի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովոռոսիյսկ։
» 21ին Իմիրբոնի, Մարսիլիա։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիա » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիա » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Դրամական Թղթերու Գրասենեակին վրայ։
15 34—50 Թ. ԲԼԳՈՒԼ

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՅՍ· ՊԱՒԼՍՏԱՆ ՀԱՅԹԱՅԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.
Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ ոչնչան գնահատուած են, որ ուշնարիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լակ Սինկէրի մեքենայ ունած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 430է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքաղաքամ ստացած է բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։
Բէրա) 1. Մեծ փողոց, Գօն Մարշէի դիմաց Թիւ. 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի առաջ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ Թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց Թիւ 13։
Սկիւտար) Զարշի պոյը, Թիւ 120։
Դասերը եւ նարդարութիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղն կը գտնուի Բէրա, Մեծ փողոց, Թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարդիս պէյ Տիւղ օղլի ատանը։ 16 3—50

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱԿՇԻՌԻՆ ՏԱԿ
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՐՁԱՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000
Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնը գեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութիւնց ցոյց տուած երաշխաւորութիւնէն։
Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէնէն նշանաւոր դրամատէրերէն, ինչպէս
Մ. ՌԸՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէսմի Լիոնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐՔԻԶ ՏԷ ՖԼԷՒԻ, Դրանսատլանտիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԷ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՍ, նախկին դատաւոր.
Մ. Օ. ՄԱԶԸՐԻԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէսմ Լիոնէի.
Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՎԱԾԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բասաժ Բաբըրջօղլու
Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէսմ Լիոնէի.
ԾԱՆՕԹ. — Շահաւոր դիրք պիտի տուի այն ճշնչին որ կարենար արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։ 28 31—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇ
Ընդարձակ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օտեսայի
Անուանք Թոնս Անուանք Թոնս Անուանք Թոնս Անուանք Թոնս Անուանք Թոնս
Ալասկա 1069 Գոռնս 1497 Գոգա 1611 Մարգօ 724 Բազարբա 136
Ալէքթ 3607 Գաբնգ 2906 Գրանտ 1695 Մարինգս 2273 Սարգոն 1113
Անճէլս 1541 Գրաս 895 Գարդիլս 3709 Տիբէթ 1735
Արիսարս 2377 Տիւս 4311 Հիրս 775 Միքրոսս 3557 Միլլիա 1193
Գասանս 1822 Տանգոս 987 Հիտալգս 1581 Հինտու. 3720 Միլս 1057 Սրէրս 1203
Գարտանգս 1264 Ջուրս 2383 Հոլանդիս 3600 Մանհէթէրս 1735 Քասան 1323
Գրալս 1076 Ջրարս 1715 Հուսարէս 595 Մարբիլս 3419 Թ. Ոլիւրն 1348
Գրիւնա 841 Ֆինսան 504 Իակս 2354 Նէրս 1033 Բարիս 3327
Գրիֆիթս 4481 Իարս 2464 Իսահակ 5340 Օհիս 4109 Բալէտս 1470
Գէլրս 1371 Լիսարտսս 1520 Ինլանդսս 1080 Օնտարիս 4036 Բարբիսս 487
Գարիքրաս 1237 Լարգս 1341 Գիլսս 1058 Օրլանսս 1535 Ուլրմին 2429
Գասէս 1244 Տիս 954 Գարիքիս 3307 Բարէրսս 1637 Վանս 1914
Գաս 1694 Տիրնանս 1828 Գանս 1700 Բալ 510 Վալս 1389
Գնրակս 2729 Տիանինգս 849 Լէս 1052 Բիլսն 2229 Վարիուզն. 2396
Գնանէրս 1831 Տրանսիարս 4582 Լէրանգս 2272 Բիսնլսս 1663 Եէսս 1350
Գիս 2697 Կալիֆս 3050 Լիվարգս 1643 Բալս 1613 Զէրս 1200
Գարարաս 4325 Նիկարս 1343 Լարէրս 3191 Սէս 1789
Ընդհանուր գնահատումով Հալէն հոս հասած է։
Թոմս չորինոյ, նաւապետ Սեյս։
Ընդհանուր գնահատումով Հալէն հոս էր ապասուած։
Միխաս չորինոյ, նաւապետ Թոմբ։
Դիմել առ. Գարդիսյան Տ. ՀԻԼՏ ԷՆԴԻՅՕՏ
Թիւ 22—24, Գիւլբենկեան Մելիքի խան, Գալաթիա 10 37—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ
Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ. 1905 սեպտ. 1 (Ն. Տ.) հինգշ. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՑԼԻ—ԶՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ
ԵՐԹ Կախմ. 622
Կայարան Ապր. Ա. Ճմբ. Առաւ.
Գոնիա մեկ. 12 30
Գալին խան 1 1
Զուլքա 1 45
Արքզ Լօրէն 2 13
Մահասուն 2 42
Գարատան ժմ. 3 13
մկն. 3 28
Սիրօվա 3 54
Այրանճը-Տէրպէնտ 4 44
Ալտա 5 20
Էրէլի ժմ. 5 45
մկն. 6 5
Զուլքարլու ժմ. իրկ. 6 20
ԴԱՐՁ Կախմ. 621
Ապր. Ա. Ճմբ.
Կայարան Իրկ.
Զուլքարլու ժմ. 6 35
Էրէլի ժմ. 6 53
մկն. 8 50
Ալտա 9 17
Այրանճը-Տէրպէնտ 10 1
Սիրօվա 10 43
Գարատան ժմ. 11 7
մկն. 11 22
Մահասուն 11 55
Արքզ Լօրէն 12 24
Զուլքա 1 —
Գալին խան 1 36
Գոնիա ժմ. իրկ. 2 5
43—50

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՎԱՃԱՌՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՑԱՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՈՂ ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. 1ԻՆ
ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
Համայնագիտական բառարան եօթը հատորէ բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)
Հեղինակէ որդի կոնդի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառագիրք մը։ Այդ պահանջը է որ հրաշալի յաջողութիւն մը գտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍԸ, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւն մըն է. վերջին տասնեակի կատարեալ, իրապէս արդի պահանջները գոհացնող, չորս հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առատօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէսներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հինգերորդ գիրքը գերազանցիր է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէսներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կարելի է ապասել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնպարնաս փողոց, թիւ 17, խնդրուին՝ 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իբր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։
Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմնական գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վճարում. 100 ֆրանք առաջագրեալ առեն, եւ միւսը՝ վեց ամիսէ վեց ամիս։
Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնպարնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառանոցներուն մօտ։ Բաժանորդագրողները կը առնուն հրատարակուած վեց փառաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։ 25 48—50

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻԴԻ
ՄԻԱԿ ՊԱՏՐԱՍՏԻՒԹԻՒՆ ՄԻԶՕՐԻ ՀՈՒԶԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY
ՍԱՆԴՈԼ ՄԻԴԻ
Անհնար. կը ջնջէ գոնոքեան, գնաղդր, Ներբիսոնէրը, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսուածները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, . միզանց քարերու, արիւնամիզութեան, առանց միջոցաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։
Անոնց քաջալերել ՄԻԴԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղարաններ
A.

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեֆեր 20 բուսակիր Ֆերմանով
Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Նազլը խան կամ հետեւեալ հասցէներուն.—
Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սաստք եւ Ռօսիդէ, Շէյխ իւլ Իսլամ խան, Պոհէմ գրաս. Թիւ 10
Գ. Ս. Այմէլոզլու. Իսմի-Իսնիր, Պոհէմ Գրաս, Իզմիր փողոց։
Մաքրիգիւղ. Մ. Ա. Անճէլիաս, կայարանի հրապարակ.
Գասրգիւղ, Բեսիրլի էֆ., շուկայի հրապարակ.
Դասրգիւղ, Մ. Ա. Անդրէա, Մօսա ճամբէ.
Գէօյիւքբերէ, Մ. Ա. Տէմիրլի.
Գրասենեակներ Օսմ. Գալաթիա, Մ. Ա. Բիլմանը. Թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Գալաթիա, Մ. Էդիէն Քրէմէրէ. Թէվֆիգիյէ խան.
Բէրա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռասէ, Գէօյիւքբերէ ճամբէ, Թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Բէսալ էֆ. Բ. Սամարիա, Բէնիէք.
Նազլը խան, Հէվդարէն փողոց, Թիւ 14։
Գալաթիա, Բօսբէրամ Թիվի վճարան դիմաց։
Գրասենեակներ Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 17 49—50

ՄՕՍ
ՇՈՒՇԵՆԱՒԱՇԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Ճամբարդ եւ ապրանք փոխադրող օգնեանաւեր
Ա. ԿԱՐԳԻ
Սեդի
Մինիս
Բասիսիս
Թէյպր
Նարգոն
Նավարին
Բ. ԿԱՐԳԻ
Նայդոֆրիս
Էմիյսիս
Պուզիրիս
Մօսրիս
Ֆայրիի
Ֆարոս
Թիպս
Առաջին կարգի չոգենաւերը չատ հանդարտաբար են, նաւուն մէջտեղը ընդարձակ սենեակներ ունին, ելեկտրական թեամբ կը լուսաւորուին եւ կին ճամբորդներու համար անոյշահոտ ունին։
Երկրորդակարգի չոգենաւերն ալ սահմանակալ թանգ ճամբորդներ կ'առնեն բայց անոյշահոտ չունին։ սդերլին
Կ. Պոլսէ Լիվերպուլ Ա. կարգի գին է 15
» » Բ. » » » 11
Կը խնդրուի վճարականներէն որ փոխադրութեանց կամ Գալաթիայ մաքսը հանելու համար՝ իրենց հրահանգները առնեն չգնացուցեն ժամանումէն 24 ժամ առաջ։
Ամերիկայի եւ Եւրոպայի նաւահանգիստները տանելու համար ապրանքներ կ'ընդունուին։
Դիմել առ Ճ. Վ. ՈՒԻԹՈՎ եւ ընկ.
Գործակալք
Ուիթալ խան, Պոհէմ գրաս., Պոլիս
ՃԷՔՄՕՍ ՄՈՍ ԸՆԿ.
4—50 31 Ճէյմս Մէրիզ. Լիվրս

Խմբագիր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖՅԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւնը կառախմբերու 1905 Նոյեմբեր 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ ԴՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 224 խառն. Առաւ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 223 խառն. Իրկն.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
12 —	մկն. Էսկի-Շէհիր ժմ.	3 —
12 42	» Կեօքէէ Քարաք »	2 20
1 39	» Սարգանէ Բուլնար »	1 38
2 33	» Պուրնուս »	12 42
3 15	» Զէքիրլէր »	11 53
4 10	» Տեօյէր »	11 5
4 39	» Իսկանիկ »	10 20
5 3	» Համամ »	9 53
5 14	» Կարլիկէօյ Համամ »	9 44
6 1	» Աֆիոն Գարա Հիսար »	9 13
6 41	» Գեօյիւք Զօրանլար »	8 20
7 36	» Զայ »	7 33
8 21	» Խոճալու »	6 40
8 45	» Նասրխան »	6 15
9 16	» Աք Շեհիր »	5 53
9 48	» Ադարի քեօյ »	5 13
10 30	» Զամանտը քեօյ »	4 35
11 3	» Իլգին »	4 3
11 55	» Սարգն-Խանը »	3 9
12 50	» Սէրայ-Ինի »	2 27
1 22	» Մեյատան »	1 47
2 22	» Բուլնար-Պազար »	12 42
3 —	ժմ. Դոնիա մկն.	12 —
իրկն.		առաւ.

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԵՐԻՆԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. Թ. 122 խառն. Առաւ.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. Թ. 121 խառն. Իրկն.
ժ. Վ.		ժ. Վ.
1 —	մկն. Էսկի Շէհիր ժմ.	11 —
1 44	» Աք Գուանար »	10 12
2 24	» Այֆոն Քէօյ »	9 46
3 4	» Գեյլիք Աֆիոն »	8 56
4 9	» Սարիքէօյ »	8 1
4 58	» Գիլէր »	7 4
5 35	» Սարիլեր »	6 27
6 9	» Գեյլիք Գէօփրիւ »	6 —
7 3	» Բոլաքլի »	5 16
8 21	» Մալի Գէօյ »	3 49
9 15	» Սէնճան Գէօյ »	2 47
10 —	ժմ. Էնիքարա մկն.	2 —
իրկն.		առաւ.

ԱԼԱԵՈՒՆՏԻՆ ԳԼՕՔԷՀԵԻ

ԵՐԹ Կառ. խառն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. խառն.
Թ. 332 խառն. Առաւ.	Թ. 324 խառն. Իրկն.		Թ. 321 խառն. Առաւ.	Թ. 323 խառն. Իրկն.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
2 35	12 45	մկն. Այտանտա ժմ.	1 40	11 45
2 55	1 5	ժմ. Գէլիբոլու մկն.	2 —	12 5

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏՍՍ-ԲԷՅԼԷՐ

ԵՐԹ Կառ. խառն.	ԿԱՅԱՐԱՆ	ԴԱՐՁ Կառ. խառն.
Թ. 421 խառն. Առաւ.	Թ. 423 խառն. Իրկն.		Թ. 422 խառն. Իրկն.	Թ. 424 խառն. Առաւ.
ժ. Վ.	ժ. Վ.		ժ. Վ.	ժ. Վ.
6 5	7 35	մկն. Կաս-Բազար ժմ.	5 17	6 7
6 23	7 53	ժմ. Համիտիլ մկն.	5 35	7 45

7—50